

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Vzdělávací oblast předmětu

- ovládnutí jazykových prostředků češtiny jako základní předpoklad úspěšného vzdělávání v dalších oblastech
- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů
- rozvíjení předpokladů k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů
- vnímání literárního díla jako zdroje poznání a prožitků
- rozšiřování jazykových a literárních znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

2. Časová dotace

- Ročník – počet vyučovacích hodin týdně : 1.r. – 9, 2.r. – 8, 3.r. – 9, 4.r. – 7, 5.r. – 7.

3. Místo realizace

- Třídy
- Učebna PC
- Multimediální učebna
- Učebna dramatické výchovy

4. Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání (2. ročník)

Komunikace (3. ročník)

Mezilidské vztahy (3. ročník)

Kreativita (3. ročník)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět (4. ročník)

Evropa a svět nás zajímá (5. ročník)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy (4. ročník)

Multikulturalita (5. ročník)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (5. ročník)

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA se úzce prolíná se všemi dalšími oblastmi, kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společenství.

6. Formy a metody práce

- vyučovací hodina : výklad, samostatná práce, diskuse, reflexe, sebereflexe, reprodukce textu, dramatizace, referát, projekt, skupinové vyučování, jazykové hry, práce s knihou
- exkurze, poznávací výlety
- kulturní představení, návštěva knihovny

7. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci

- uvádějí věci do souvislostí, propojují poznatky do širších celků
- zaměřují se na práci s jazykovými příručkami, se slovníky
- zaměřují se na činnostní učení se zaměřením na praxi
- jsou vedeni ke spolupráci a práci v týmu
- prezentují vlastní výsledky
- usilují o správné čtení s porozuměním, pracují s textem, vyhledávají informace
- jsou vedeni k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

Žáci

- hledají různá řešení problému, svoje řešení si dokáží obhájit
- upřednostňují objevování vzájemných vztahů a příčin
- postupně zdokonalují práci s informacemi ze všech možných zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodně využívat
- učí se vytvářet vhodné otázky a umět na ně vhodně odpovídat
- učí se přijímat zodpovědnost za výsledek řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci

- učí se komunikovat různými formami (ústně, písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- učí se dodržovat etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky vzájemně, mezi žáky a dalšími osobami)
- udržují přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami
- seznamují se s bohatostí českého jazyka a s jeho praktickým používáním

Kompetence sociální a personální

Žáci

- objevují v sobě dobré stránky, hodnoty a příležitosti
- učí se základům kooperace a týmové práce, vzájemné pomoci při učení
- prohlubují svůj vztah k uměleckým hodnotám
- učí se nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě i v lidském světě
- budují pozitivní klima ve škole i ve třídě
- respektují společně dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- zaujímají odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- rozvíjí svou představivost a fantazii

Kompetence občanské

Žáci

- utvářejí si pocit zodpovědnosti, schopnosti pomáhat druhým
- chápou základní principy slušného chování a plně si ho uvědomují ve škole i mimo školu
- rozvíjejí vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví, smysl pro kulturní tvořivost a pozitivní postoj k uměleckým dílům
- respektují přesvědčení druhých lidí, nesouhlasí s útlakem a krutým zacházením, odmítají násilí
- objasňují si význam orientace v poslání divadla, filmu, televize a dalších médií

Kompetence pracovní

Žáci

- posilují využití znalostí a zkušeností pro přípravu na budoucnost
- osvojují si plánování a organizování pracovních činností
- adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky

8. Postupy při realizaci klíčových kompetencí

- vyhledávání a třídění informací
- užívání správné terminologie
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje různé postupy řešení
- posilování zájmu o kulturní dědictví
- respektování názorů a zkušeností žáků
- vytváření komunikativních příležitostí
- respektování zásad správné komunikace
- posilování osobní sebedůvěry
- vedení žáků k ověřování důsledků a příčin
- vedení žáků k výstižné argumentaci